

Čís. 1513.

Nestačí, byl-li projev osoby, oprávněné ku stihání, učiněn ve lhůtě (§ 530 tr. zák.) u policejního úřadu, třebas se dostal soudu včas k vědomosti, nýbrž dlužno ve lhůtě žádati za stihání přímo u soudu (§§y 2, 46, 255, 457 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 22. února 1924, Zm I 59/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona: Rozsudkem okresního soudu na Smíchově ze dne 24. prosince 1921 byl porušen zákon v ustanoveních §§ů 463, 530 tr. zák. a §§ů 2 a 255 a 457 tr. ř., rozsudek ten se zrušuje, a obžalovaný sprostňuje se dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek §u 463 tr. zák., jehož se podle obžaloby dopustil tím, že na počátku prosince 1921 v P. pro svůj užitek odňal z držení a bez přivolení svého otce Josefa S-y, s nímž tehdy žil ve společné domácnosti, cizí věc movitou, totiž peníz 600 Kč.

Důvody:

Dle spisů okresního soudu na Smíchově žádal Josef S. v P. dne 22. prosince 1921 u policejního okresního komisařství za potrestání svého s ním ve společné domácnosti bydlícího syna Ladislava pro krádež, které dopustil se tím, že mu počátkem prosince téhož roku odcizil z kapsy kabátu 600 Kč. Okresní soud na Smíchově, jemuž věc byla postoupena, skončil věc právoplatným rozsudkem ze dne 24. prosince 1921, uznáv obviněného k návrhu veřejného obžalobce vinným přestupkem §u 463 tr. zák. a odsoudil ho za to do tuhého vězení na dva dny, zostřeného tvrdým lůžkem. Trest ten si obžalovaný započítanou vyšetřovací vazbou odpykal. Uvedený rozsudek porušuje zákon v ustanoveních §§ů 463, 530 tr. zák. a §§ů 2, 255, 457 tr. ř. Pro přestupek dle §u 463 tr. zák. odsouditi lze pouze k žádosti hlavy rodiny. Ve všech případech, kde trestní soud přečin nebo přestupek nějaký stihati může jen k žádosti osoby účastněné, nemá podle ustanovení §u 530 tr. zák. ten, kdo po zákonu žádost tu učiniti smí, k tomu již míti práva, když od doby, co o trestném činu vědomosti nabyt, po šest neděl z něho nežaloval. K zachování práva žalobního nestačí však, projevil-li poškozený vůli, stihati čin trestný, toliko před úřadem bezpečnostním, byť i projev ten prostřednictvím tohoto úřadu došel na soud ve lhůtě §u 530 tr. zák.; nutno, jak se podává ze znění §u 46 tr. ř. (argumentum slova: »bei dem Strafgerichte um strafrechtliche Verfolgung zu stellen«), by projev učiněn byl v šestinedělní lhůtě přímo před soudem. Ze spisů vychází však na jevo, že žádost za potrestání svého, s ním ve společné domácnosti bydlícího syna vyslovil sice poškozený Josef S. u policejního komisařství v P., nikoli však u soudu, čímž jedině by si býval zajistil po rozumu §u 530 tr. zák. právo žalobní. Z prohlášení zástupce generální prokuratury při dnešním ústním jednání jde pak dokonce na jevo, že poškozený sám žádal, by byla podána

ve prospěch jeho syna zmateční stížnost na záštitu zákona, čímž jasně projevil, že svému synovi trestný čin odpustil. Scházel tu tedy v šestinedělní lhůtě u soudu učiněný návrh poškozeného na potrestání a k návrhu takovému nebyl oprávněn veřejný obžalobce (§§ 2, 255, 457 tr. ř.), jenž si ani nevyžádal souhlasu poškozeného k soudnímu potrestání jeho syna Ladislava.

Čís. 1514.

Železniční zřízenec, školený pro určité odvětví služby, nesmí se vměšovati bez nutkové příčiny do jiného odvětví železniční služby (§§ 335, 337 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 22. února 1924, Kr II 289/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 22. března 1923, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života dle §§ů 335 a 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně zmatek čís. 5 §u 281 tr. ř., vytýkajíc, že výrok nalézacího soudu jest neúplným. Než nedoličuje, jak uplatňovaná formální vada předpokládá, že rozhodovací důvody opomíjejí některý výsledek hlavního přelíčení, poukazující k některé skutečnosti rozhodné. Obzvláště nevytýká, že rozhodovací důvody nepřihlížejí k udání obžalovaného, že je všeobecný zákaz, že se bez lokomotivy nesmí posunovati vůz za krajní výměnu stanice, že však myslel, že pro stanici H. platí zvláštní povolení; ačkoliv udání toto může poukázati k (nevědomé) nedbalosti obžalovaného, pakliže mylný jeho předpoklad o zvláštním povolení pro stanici H. byl proň vyhnutelný a proto jím zaviněný. Avšak stížnost dovozuje mezi jiným, že nalézací soud opomenul zabývati se otázkou, zda byl obžalovaný jako traťmistr vůbec oprávněn, sám posun vozu provést, a že obžalovanému, pakliže — věda, že posunování vozu do jeho oboru příslušnosti vůbec nepadá — posunování vozu sám provedl, zodpovídati jest za všechny následky s tím spojené. Tyto vývody poukazují zřetelně k výtce, že nalézací soud neuvažoval o otázce, zda jednal obžalovaný nedbale, se všech hledisek právně závažných, a uplatňují tím věcně zmateční důvod čís. 9 a) §u 281 tr. ř. A to právem. Dle výroku nalézacího soudu nemohl obžalovaný předvídati možnou kauzalitu svého opomenutí a jednání — posun vozu přes krajní výměnu bez lokomotivy — pro škodný výsledek, neboť neznal předpisu článku XIX. instrukce a nebyl jako traťmistr povinen jej znáti. Než pouhou — třebaže nezaviněnou neznalostí zvláštních předpisů, které čelí proti nebezpečí, s určitým úkonem spojenému, nepřestane býti nedbalým jednání osoby, která předsevezme onen